

ლენინის და ოქტომბრის,
მეზობრობის დროით, —
მზერებს დედა კართლისა, —
ჩვენს დიდებულ დროში!

№ 19 (1413) ოქტომბერი 1973

სიხსუ

გამოცემის 50-ე წელი უსი 20 კპპ.

დამსასურებულმა პედაგოგმა, მარო მასწავლებელმა, თუნუქის ღუმელი ააფიზგიზა ტორგინისდროინდელი შალის გახუნებული წამოსასხამი მხრებიდან მოიშვლია, საწერ მაგიდას მიუჯდა და გულისყურით შეუდგა მოსწავლეების მიერ შინ გამოყვანილი არითმეტიკული ამოცანების გასწორებას. არა, ეს არ იყო ჩვეულებრივი არითმეტიკული წიგნებიდან ამოწერილი ამოცანები. ექსპერიმენტების მოყვარულმა მარო მასწავლებელმა მოსწავლეებს დაავალა, დამოუკიდებლად შეედგინათ ნებისმიერი არითმეტიკული ამოცანები და პასუხებიც გაეცათ.

გთავაზობთ ერთ-ერთი მოსწავლის ნამუშევარს:

ქართული ენის პედაგოგმა, ელისო

მასწავლებელმა, ორი წლის მანძილზე 450 მოსწავლე მოამზადა. თითოეულის მომზადებაში ყოველთვიურად 50 მანეთი აიღო. არითმეტიკის მასწავლებელმა გიგლამ კი ხუთი წლის მანძილზე 900 მოსწავლე მოამზადა და თითოეულის მომზადებაში 10 მანეთით მეტი აიღო, ვიდრე ელისო მასწავლებელმა. მარო მასწავლებელმა, ზემოთ მოხსენებული დიდად პატივცემული პედაგოგებისაგან განსხვავებით, 40 წლის მანძილზე ათი ათასი ბავშვი მოამზადა და არც ერთი მოსწავლისაგან გასამრჯელო არ აუღია. ამოცანა გვეკითხება: მარო მასწავლებელსაც რომ ელისო და გიგლა მასწავლებელივით ყოველთვიურად თი-

თოეული ბავშვის მომზადებაში საშუალოდ 50 მანეთი მიეღო, სულ რამდენ მანეთს დააგროვებდა და ამ თანხიდან რამდენ კილოგრამ ნიგოზს იყიდდა, თუ კილოგრამი ნიგოზი ბაზარში 14 მანეთად ღირს?“

მარო მასწავლებელს ტანში გააჭრუოლა მოსწავლის მიერ შინ შედგენილი ამოცანა გვერდზე გადადო, გამჭრალი თუნუქის ღუმელი ააფიზგიზა, მარელისის სკამზე ობლად მიგდებულ, ტორგინში ნაყიდ გაცრეცილ შალის წამოსასხამს შეავლო თვალი და იღუმალ ფიქრებში ჩაიძირა... ამოცანა გვეკითხება: რას ფიქრობდა მარო მასწავლებელი?

თენგიზ პირვალი

აქა აბავეი მუყაველი შალიკოსი

ფეხზე წამოდგა შალიკო,
მუხლზე დაირტყა ხელია:
„გინა თქვა, გასვლა რუსეთში
რომ ასე ძაან ძნელია?“

განა ჩვენს მზიურ მხარეში
ღამე არ არის ბნელია?
„ასი ათასა აჯობებს,
თუ გამორჩევით მქმნელია.“

ხუთ დღეში, დიდი ყუთები,
დაჭედნილ-ანაწონია,
წყნარად გაუდგა დიდ გზასა...
ასჯერ მოსინჯა ფონია...

გულში ღიღინებს ვაჟაკი,
ვითარცა იადონია:
„რა ყვავი ვარდსა იშოვის,
თავი ბულბული ჰგონია!“

თუმცა მაგარი იმედი
ჰქონდა თავისი „ფინტების“:
ლესელიძიდან იოლად
ჩიტიც ვერ გადაფრინდების!

უცებ დაუხსნეს ყუთები,
შიგ რა დევს, ყველა ჰკვირდების:
„კოკასა შიგან რაცა დგას,
იგივე წამოდინდების!“

ზოგში — ზღაპრული ყვავილი —
ჩვენში მიმოზად სმობილი!
ზოგშიაც მანდარინები —
კობტად, ლამაზად წყობილი!

ცოლ-შვილს ერთიც არ მიარია!
ვაი, სიძუნწე, გმობილი! —
„სწყუროდეს, წყალსა ვის დაღვრის
კაცი უშმაგო, ცნობილი?“

გაოცდნენ მილიციეონი,
უცებ ასტეხეს განგაში!
გათოკეს ჩვენი შალიკო,
ხელი წაავლეს მაჯაში!

შემდეგ კამათი დასჭირდათ,
მსაჯულთ, სასჯელის განსჯაში
თუ არა გჯერათ, მობრძანდით.
ნახეთ, აგერ ზის საკანში!

ნ.ბ. გ. ლოლუსანი

დღევანდელი ვარიანტი

„ხემელიდან“ მოდიოდნენ
 კაკლა და მარო,
 ერთმანეთს ეუბნებოდნენ:
 „რა გიამბო, ქალო!
 იმ დუშკა ტიპს, მინდა, სუში,
 თავი შევაცყარო,
 დილისტორში ჩავაგლო და
 მერე გავაწვალო...
 ოპერასთან, სიაფანდზე,
 სვიდოს ვინმეაგ ხვალო,
 თვითონ გამომსევრდება და
 მე კი არ გავალო,
 მსურს, შორიდან ვაშაყირო,
 ჩუმად ვუთვალთვალო,
 ტელეფონით ავურიო
 და სხვას დავაბრალო,
 ეგ მაკლია, გოიმებში
 თავი გავიცვალო.
 ვეტყვი: წადი, საქმე ნახე,
 რქიანო და მხდალო!
 მოწონებით ბევრს მოვწონვარ,
 რაღა დაგიმალო,
 გათხოვებას მირჩენია,
 ჯერ დრო გავატარო,
 შარაფებში დავგულაობ,
 ვქეიფობ და ვხარობ,
 ფულიან კაცს თუ არ გავყვი,
 მოკვდეს შენი მარო!“

განო მინცაძე

— რატომ მარხავთ საღორეში კავსანტის?
 — ასე ღიკარა, ფულის გვერდზე დამხარხართო!

კანკორიგული სსსსული

ფრიად სასიამოვნო მეთხველო დამერწმუნებით, თუ რა არასასიამოვნო არასასიამოვნო ამბის გახსენება, მაგრამ, როგორც წიგნის პირველი ნაწილის წაუკითხავად მეორე ნაწილის წაკითხვას ფასი არა აქვს, ასევე ფასი არ ექნება ამ მოთხრობის წაკითხვას, თუ არ გავახსენებ ჩვენი ურუნალის 1970 წლის მერვე ნომერში დაბეჭდილი ფელეტონი — „ჯადოსნური მსხალი“.

რაზე ვწერდით მაშინ? საქმე ის გახლდათ, რომ „საქნილობტის“ გეგმავტორის რაიონის ხილის დამზადების კანტორის შვიდმა მუშაქმა, შვიდი თანამშრომლის დახმარებითა და ხელშეწყობით, ერთად 224.108 მანეთი შექაშა მსხალივით და, ასევე ერთად, 83 წლით თავისუფლების აღკვეთა მოიპოვა.

როცა ეს უკანასკნელი მიაბრძანეს, სადაც ჯერ არს, ცხალია, მათ ადგილებზე სხვები დაინიშნენ.

— აბა, თქვენ იცით, ბიჭებო! — გააფრთხილეს ისინი ხელმძღვანელებმა, — არსოდეს დაივიწყეთ თქვენი ბედოვლათი წინამორბედების მწარე გაკვეთილი და ხელი უკუღმართად არაფერზე წაგდეთ! არც ეს ფელეტონი — „ჯადოსნური მსხალი“ — მიჩქალოთ სადმე! ყოველდღე დახედეთ მას, როგორც გამაფრთხილებელ სიგნალს!

— კი, ბატონო! — ერთხმად შესძახეს კეთილისმსურველებს ახალმა კადრებმა.

გავიდა დრო. ერთ დღეს მათ თავი მოიყარეს იმ მიზნით, რომ უფრო გულმოდგინედ წაეკითხათ, საფუძვლიანად გაერჩიათ და დაემუშავებიათ „ჯადოსნური მსხალი“, რათა მეტი სიფრთხილე და წინდახედულება გამოეჩინათ შემდგომ მუშაობაში. ფელეტონის განხილვას ესწრებოდნენ ვაგეჭკორის ხილის დამზადების ცენტრალური პუნქტის გამგეები აბაშა უალვას ქმ ფაქვალაძე, პივი ილიას ქმ გავცაფლიძე, მიხეილ ტარასის ქმ გაჯარალია, სოფლების — დიდი ჭყონის პუნქტის გამგე კონსტანტინე ტარასის ქმ ახალაძე, აბუღათის პუნქტის გამგე თარაფო დოგინის ქმ ბაჩილაძე, ველიდარის პუნქტის გამგე ითარ ბრიგოლის ქმ კაკალია და ბანძის პუნქტის გამგე ანსორ ივანეს ქმ მიქანი.

ფელეტონის კითხვა უფრო ენაწყლიანმა კაცმა დაიწყო:

— რა მსხალია, ბიჭო?! — თქვა ერთმა.

— ერთი შენცა ხარ ბედოვლათი! — შეუტია მეორემ, — ისე შესცივინებ მაგ ღორის სათქველფს, თითქოს ოქრო იყოს!

— სწორედ რომ ოქროა, ამხანაგებო! ოქრო კი არა, შეიძლება ნატურისთვალადაც იქცეს იგი ჩვენს ხელში!

ბევრს ნუ ტლიენებ! — შესძახა მესამემ, — თქვი, რისი თქმაც ვინდა!

— აი, რა: ჩვენს რაიონში ყველაზე ჯიშთან მსხლად კაიფერა იოვლება. დამზადებისათვის კილოგრამ მსხალში 50-დან 55 კაპიკს ვიხდით. თუ მოსახლეობას ნაღდ ფულს მივცემთ და ერთხმად გავუსაღებთ მთელი წლის მოსავალს, მოგვცემენ თუ არა მსხალს შეღავათიან ფასებში? დიახ, მე დარწმუნებული ვარ, მოსახლეობისაგან ხილს 20-25 კაპიკად შევიძენთ, შევავსებთ ქეითრებს უმაღლესი ფასებით და საღორედან ორმაგ ფულს გამოვიტანთ!..

ორატორმა შემდეგ ამოიკითხა ციფრები იმ თანხისა, რომელიც ჯადოსნურმა მსხალმა შესძინა მათ.

— სასწაულია! — ამოვიგინა ერთმა.

— 224.108 მანეთი რა ფულია, ბიჭო?! — წამოცდა ანაზღად მეორეს.

— სასწაულიც დიდია, 83 წელი! — ხმა ჩააყენდინა მესამემ. სიჩუმე ჩამოვარდა.

— კაცმა რომ თქვას, ბრიყვები ყოფილან ის ჩვენი წინამორბედნი, დაარღვია სინუშე ახალი კადრების ერთმა წარმომადგენელმა, — ამღვა ფულს ეთამამებოდნენ და იმის თაღარიგი ვერ დაიჭირეს, რომ არ დაეჭირათ. მე რომ მათ ადგილზე ვყოფილიყავი...

— ვითომ, რას იზამდი? — გამოხტა ცნობისმოყვარე.

— ჯერ ეს ერთი, მე მარტო იმ ერთ ოპერაციას არ ჩავაცვიდებოდი. დმერთმა დავგიფაროს და, ჩვენს მუშაობაში ფულის შოვნის სხვა გზებიც არსებობს!

— მიინც სხვა რა გზებს ხელაგ? — გაისმა ხმები.

— ამას კი ვერ გეტყვით!

— რატომ, ბიჭო, არ გვენდობი, თუ?..

— მაშინ ახლოს მოიწვიო! — თქვა მოხრობელმა და ხმას დაუწია — მე რომ მათ ადგილზე ვყოფილიყავი ხილის დამზადების სეზონში შევითხინდი ხილის დამზადების შესყიდვის ყაბ ქეითრებს ისეთ პირებზე რომლებსაც არავითარი ხილი არ ჩაუბარებიათ. რა თქმა უნდა, ასევე ხელოვნურად გავზრდიდი ქეითრებში ხილის რაოდენობას, ხარისხსა და ფასს.

— კი მაგრამ, — გამოვღავა მას ერთი კოლეგათაგანი, — „საქნილობტის“ სამმართველოს 1970 წლის 23 ივნისის № 158 ბრძანებით ხომ აკრძალულია ხილის დამამზადებლებსა და პუნქტის გამგეებზე საქვეანგარიშო თანხების გაცემა? ანგარიშსწორება ხომ მხოლოდ და მხოლოდ მოღარეებმა უნდა აწარმოონ?

— ბეცო! სხვა რა ვთქვი აუკრძალავი? ასეთ შემთხვევაში მე დავუკავშირდებოდი მოღარე-ინკასატორებს, ბუღალტერს, დირექტორსაც კი და, მენდეთ, ჯადოსნურ მსხალზე განსაკვიფრებელ სასწაულს მოვახდენდი!

— წარმოუდგენელია!

— არაფერი გამოვივიდოდა!

— ტრაბახია მხოლოდ!

— მაშ, მე ვტრაბახობ? დავნიძლავდეთ!

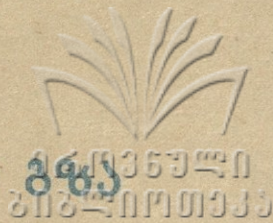
— ეგერ იყოს!..

ქვირფასო მეთხველო! მათი დანიძლავება, მთლიანად მათი საუბარი, რა თქმა უნდა, შეთხზულია, მაგრამ, რაც შემდეგ მოხდა, იმის დაჯერება, ალბათ, ყველაზე გულგრილ ადამიანსაც გაუჭირდება: ახალმა შვიდეულმა მეთრე ცვლილების შეტანით ისე გაიმეორა თავისი წინამორბედების მეთოდი ფულის შოვნის დარგში, რომ ამ ფელეტონის დაწერა ზედმეტიც კი გამოვიდა: საჭირო იყო მხოლოდ წავეციოთა წინა ფელეტონი და ძველი შემადგენლობის გვარების ნაცვლად ახალი კადრების გვარები ჩავსევსა.

რა ახალი სასწაული მოახდინა მათმა ჯადოსნურმა მსხალმა, ვაშლმა, ხურმამ, კარლიოკმა და ტყემალმა?

ახალმა შვიდეულმა ხელისშემწყობ თანამშრომლებთან — დამზადების კანტორის მოღარე-ინკასატორ ბივი ვლადიმერის ქმ გავცაიასთან, უფროს მოღარე ვახტანგ ანდროს ქმ ნაჟაჟიასთან, მთავარ ბუღალტერ ლიდა ივანეს ასულ ვლადიმერთან, დამზადების კანტორის დირექტორ აბაპი ვერასიმეს ქმ ბერიშვილთან ერთად საქმიანობის და ძველი თის ზარალი მიაყენეს. მათვე ძმურად გაიყვეს მათზე სასწაულად შეფარდებული 52 წელი...

— ვიმელოვნებთ, „საქნილობტის“ გეგმავტორის რაიონის ხილის დამზადების კანტორაში სასწაული აღარ განმეორდება, რაც თავიდან აგვაკვილებს ამ თემაზე მესამე ფელეტონის დაწერას!

ჩემი მწერლობის ჟანრული გზა

მეგობრული შარავი თ. გომილაძისა

აბაპი გევაძე 50 წლისაა

ცნობილ ქართველ მწერალს — აბაპი გევაძეს დაბადების 50 წლისთავი შეუსრულდა. ნიჭიერი შემოქმედი ნაყოფიერად მოღვაწეობს სატირისა და იუმორის დარგშიაც. მისი საინტერესო ნაწარმოებები წლების მანძილზე იბეჭდება ჩვენი ჟურნალის ფურცლებზე და მკითხველთა საყოველთაო მოწონებას იმსახურებს.

„ნიანგის“ რედაქციის კოლექტივი გულითადად ულოცავს იუბილარს დაბადების 50 წლისთავს, უსურვებს ხანგრძლივ სიცოცხლეს, ჯანმრთელობასა და ახალ შემოქმედებით გამარჯვებებს!

ვაქვეყნებთ ნაწევრს აბაპი გევაძის იუმორისტულ ავტობიოგრაფიული მოთხრობიდან.

საქმთარმა გამოცდილებამ დამარწმუნა, რომ ლიტერატურის ყველა ჟანრს თავისი საფუძველი, თავისი ძირი და ფესვი აქვს ცხოვრების გულში.

მე, ვიდრე დავეჭირვებოდი, სამყარო მხოლოდ და მხოლოდ პოეზიად მეჩვენებოდა და ვწერდი მხოლოდ და მხოლოდ ლექსებს. ქალი რომ მოვიყვანე, ცხოვრება გაპროზაულდა და მეც მოთხრობების წერას შევუდექი. შვილები რომ გამიჩინდნენ, მათი აღზრდის თაობაზე შინაურებმა დავა დამიწყეს, კონფლიქტები გამიხშირდა და დრამატურგობას მივყავი ხელი. თეატრები პირველად, მაინცდამაინც, კარლიად არ შემხვდნენ, ერთხანს პრემიერებულ პიესებსაც კი არ მიდგამდნენ, თავიდან ვერ გავერკვიე, რატომ მოხდა ასე და შევუდექი ნარკვევებისა და კრიტიკული სტატიების წერას. მაგრამ მიმახვედრეს: ეს შენი ხელობა არ არისო, თავი მივანებე და ხელი მივყავი თარგმნას. აქ უკვე ცოლს შევებარა გულში ეჭვიანობის უხილავი ჭია: რაკი საკუთარი ნაწარმოებების წერას თარგმნა ამჯობინე, ეტყობა, შენს უპატიოსნეს ცოლს არა სჯერდები და საყვარელიც გაგიჩენიაო. იქნებ ჩემს ცოლს გულში ეს ეჭვის ჭია სიდედრმაც კი შეუგზავნა, ასპროცენტიანი დანამდვილებით არ ვიცი და ცოდვას ვერ ვიტყვი. ეჭვი უსაფუძვლო იყო, მე ცამდე მართალი ვიყავი, მაგრამ ქალის თუნდაც უსაფუძვლო ეჭვის მოსპობა-განადგურება ფაშისტური გერმანიის დამარცხებასავით ადვილი როდია, საგონებელში ჩავვარდი და ცოლის ეჭვიანობა ტრაგედიად წარმომიქსადა. ჩვენს დროში რაკი სიმართლე საბოლოოდ არავის ეკარგება და პატიოსან ადამიანს ყველგან ხსნილი აქვს გზა, ტრაგედიებს კაციშვილი აღარ წერს. პოლა, ჯიბრზე არც მე დავწერე ტრაგედია. ხელი ჩავიქნიე, ყველაფერი ეს წუთისოფლის ხუმრობად მივიჩნიე და ოცდაათათაბახიანი იუმორისტული რომანი, წუთისოფლის სახუმარო კრიალოსანი „ყარამან ყანთელაძე“ დავახვავე წიგნის მაღაზიების დახლებზე, მაგრამ ვინ გაგიჩერა? უმაღვე დაიტაცეს და მერე დახლებქვეშაც დაუწყეს ძებნა! ამან კვლავ სიცოცხლის გუნებაზე დაამყენა მეც და სხვებიც, ავიღე და კომედიები დავწერე. კომედიების განწყობილებამ

სამყარო კვლავ პოეზიად ამიფერადა და ლექსების ახალი წიგნის გამოცემა გადაამწყვეტინა.

მოკლედ: ბრუნავს და ბრუნავს დედამიწაც და წუთისოფელიც... და ჩვენ, ყველანი, ამ ბრუნვას ვემორჩილებით, მის დუღუკზე ვცეკვავთ.

რაკი დამაჯერებლად დაგიმტკიცეთ, რომ ჩემი მწერლობის ჟანრობრივი მრავალფეროვნება მხოლოდ და მხოლოდ ოჯახური ორომტრიალის ბრალია, ახლა იმასაც გაგიმხელთ, რომ ჰონორარის განაწილების პრინციპსაც ოჯახი მკარნახობს. ჩემი პოეზიისა და პროზის ჰონორარს მთლიანად ცოლი ეპატრონება (ყოველგვარი საწევრო გადასახადისა და დაქვითვის გარეშე), დრამატურგიით მონაგებს — შვილები ინაწილებენ თანაბრად, სიდედრი ნარკვევების ფულს არ სჯერდება და თარგმანების „ბურჟუებიც“ მიაქვს ასევე დაუქვითავად (ამ შემთხვევაში თარგმანის ჰონორარი სულ არ იწვევს ვიღაც საყვარლის ასოციაციას, ის უკვე თვითონ სიდედრისთვისაა საყვარელი რამ და როცა ამ ფულს მართმევს, მეც სიყვარულით მიყურებს). თქვენს მონა-მორჩილ ავტორს კი რჩება მარტოოდენ კრიტიკოსის ჰონორარი და როგორი ხარისხისა და რა ხვავის კრიტიკოსიც ვარ, მოგესხენებათ... ამას წინათ ახალი ჟურნალი გამოვიდა — „კრიტიკა“ და ისიც კი ვერ ვიყიდე ჯიბეგამოფხვიკილმა.

კიდევ კარგი, სულიერი მოწოდებით კრიტიკოსმა ჩემმა ცოლმა ჩინებულად იცის, ამ სტრიქონებს რა კუჭის წვაც მაწვრინებს, თორემ ვიდრე ამ ნაწარმოების ჰონორარს წირვას არ გამოუყენებს, შინ არ შემეშვებს. მართალია, ცეცხლწაკიდებული ჩვენი ბაზრის გადამკიდეს გარეთ დიხანს არ მომიწვევს ყურყუტი, მაგრამ თუ ერთხელვე დაეჩვია ქმრის გარეთ გაპინტრიშებას, მერე ხომ იცით... ისიც ჩემს ასაკში, გარეთ გაგდებულ კაცს რომელი ანგელოზი შეიფარებს!

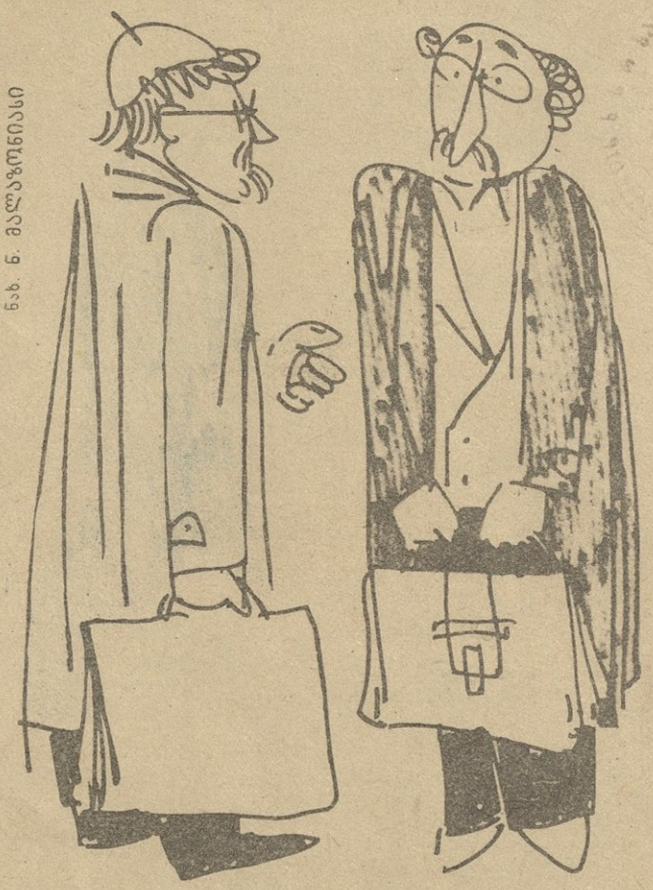
აქ საჭიროა, ამბავი ესე ლოზუნგით მოვჭრათ: — გაუმარჯოს მწერლობის ჟანრულ მრავალფეროვნებას და ჰონორარის განაწილებას ოჯახური პრინციპით!

აბაპი გევაძე

ნახ. ზ. ლომიძისა

ქალბატონო, კვირზე ასაპრავი ქალაქია საჭირს!
 — სალა მამს აღვინი ქალკლდე?
 — მიდი ბასტრონოში, მართი კილო ყველი იყიდე, იმსელა ქალკლდე ბაბინებზე, მიჰმ ბინა მყოფა!

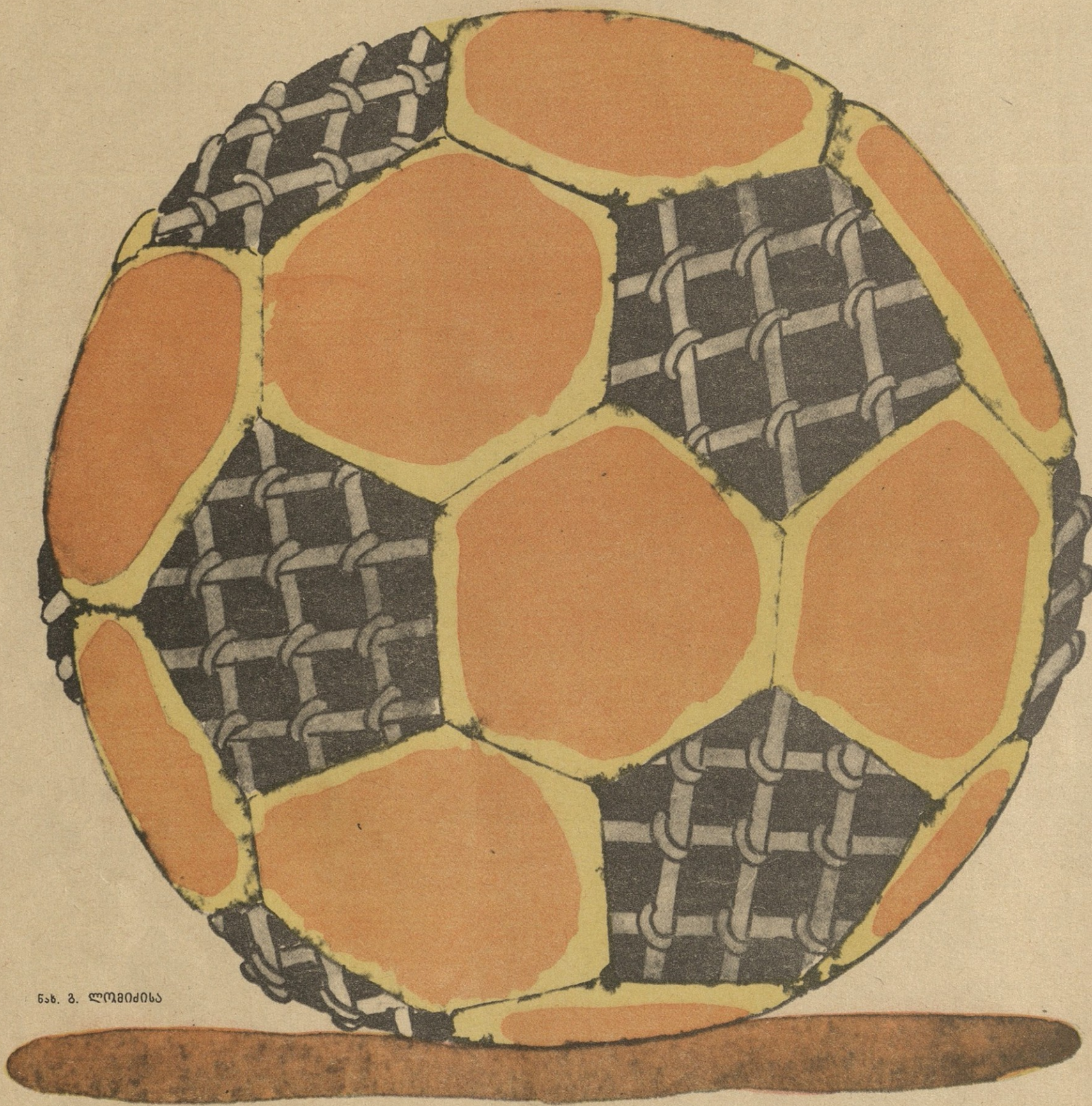

ნახ. ნ. მაღალაშინისი

730
 — თამარ ინსტიტუტში თუ არის რაიმე აღმოჩენა?
 — როგორ არა, ორი პირის წინათ, სამი ანონიმური აღ-
 მოგანივით!

73-730

ჩილემა ფაშისტებმა სანტიაგოს ფეხბურთის ეროვნულ
სტადიონი გიგანტურ საპურობილედ გადააქციეს.

ნახ. 8. ლომიძისა

უსიტყვოდ